

„ÉLETERŐ 3

Társadalmi befogadás elősegítése a szociális területen dolgozó szakemberek képzésével” – című HEFOP 2.2.- projekt.

ÉLETERŐ 3. - Ifjúságvédelmi szakemberek képzése a hátrányos helyzetű fiatalok esélyeinek növelése érdekében

A Rubeus Egyesület, az Iparfejlesztési Közalapítvány, az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa, a Zala Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és a Nagykanizsa MJV Cigány Kisebbségi Önkormányzat
közös képzési programjában részt vett hallgatók képzéssel kapcsolatos elégedettségi vizsgálata

2008.

Tartalomjegyzék

<u>Bevezetés.....</u>	<u>3</u>
<u>I. fejezet: Első csoport elégedettségének vizsgálata – gazdasági szakemberek véleménye a képzésről.....</u>	<u>5</u>
<u>I.1. Napi értékelés.....</u>	<u>5</u>
<u>I.2. Csoportos interjú tapasztalatai.....</u>	<u>7</u>
<u>I.3. A gazdasági szakemberekből, vezetőkből álló csoport értékelése az összes modul tekintetében.....</u>	<u>8</u>
<u>II. fejezet: Második csoport elégedettségének vizsgálata – gyermekvédelmi szakemberek véleménye a képzésről.....</u>	<u>10</u>
<u>II.1. Napi értékelés.....</u>	<u>10</u>
<u>II.2. Csoportos interjú tapasztalatai.....</u>	<u>11</u>
<u>II.3. Gyermekvédelmi szakemberek értékelése az összes modul tekintetében.....</u>	<u>12</u>
<u>III. fejezet: Harmadik csoport elégedettségének vizsgálata – gyermekvédelmi szakemberek véleménye a képzésről.....</u>	<u>14</u>
<u>III.1. Napi értékelés.....</u>	<u>14</u>
<u>III.2. Csoportos interjú tapasztalatai.....</u>	<u>15</u>
<u>III.3. Gyermekvédelmi szakemberek értékelése az összes modul tekintetében.....</u>	<u>17</u>
<u>IV. fejezet: Negyedik csoport elégedettségének vizsgálata – gyermekvédelmi szakemberek véleménye a képzésről.....</u>	<u>19</u>
<u>IV.1. Napi értékelés.....</u>	<u>19</u>
<u>IV.2. Csoportos interjú tapasztalatai.....</u>	<u>20</u>
<u>IV.3. Gyermekvédelmi szakemberek értékelése az összes modul tekintetében.....</u>	<u>21</u>
<u>V. fejezet: Összegző tapasztalatok a 4 csoport véleménye alapján</u>	<u>23</u>

Bevezetés

A HEFOP 2.2. kiírás keretében gyermekvédelmi szakemberek képzésére nyertünk forrásokat. Nyertes pályázatunk keretében a Dél-Alföldi és a Nyugat-Dunántúli régió gyermekvédelmi szakembereinek képzésére nyílt lehetőség.

Jelen tanulmányban a képzési projekttel kapcsolatban mutatjuk be a hallgatók elégedettségét. A hallgatók elégedettségét 3 formában mértük: egyrészt napi értékelő lapot töltöttünk ki a hallgatókkal, amikor az adott napi modult kellett értékelniük, másrészt minden csoportban egy fókusz csoportos interjút készítettünk, melyben a csoportból delegált 3-4 fő a teljes képzésre vonatkozó tapasztalatait osztotta meg, harmadrészt a képzés lezárta után a hallgatók egy teljes képzést értékelő adatlapot töltöttek ki, melyben az átadott tudás hasznosságát és alkalmazhatóságát értékelték.

A következőkben elsőként csoportonként mutatjuk be a napi értékelések eredményét, ezt követően ismertetjük a fókusz csoportokban elhangzott véleményeket a képzésről, az oktatókról, a menedzsmentről és a képzés megvalósulásának feltételeiről. Végül pedig az egyes csoportokban részt vettek esetében a végső értékeléseket mutatjuk be. Tanulmányunk az összegző tapasztalatokkal zárul.

A képzési programról:

A projekt az EU társfinanszírozásával, a Nemzeti Fejlesztési Terv Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Programja keretében valósult meg.

A projekt keretében két típusú képzés került kialakításra.

1) Gyermekvédelmi szakemberek képzése:

A programnak köszönhetően a hátrányos helyzetű fiatalokkal dolgozók áttekintést nyertek a jelenlegi munkaerő-piaci helyzetről (hiányszakmák; elhelyezkedési lehetőségek; humán erőforrás fejlesztési törekvések), illetve megismertek bizonyos kommunikációs eszközöket (önéletrajz készítés; kommunikáció állásinterjúkon stb.) ezeket tovább tudják adni a fiataloknak, be tudják építeni a meglévő oktatási-nevelési struktúrába. Külön előnye a gyermekvédelmi szakemberek (nevelők, gyermekfelügyelők) képzésének, hogy jelentkezik egy ún. multiplikátor hatás, azaz egy gyermekvédelmi szakember pályája során több fiatallal (3-4) kerül kapcsolatba, több fiatal életére gyakorol jelentős befolyást. A projekt megvalósítása során kiképzett gyermekvédelmi szakemberek ezáltal körülbelül 250-300 fiatal eredményes pályakezdését segíthetik elő.

A gyermekvédelmi szakemberek képzésének célcsoportját a közvetlenül hátrányos helyzetű fiatalokkal dolgozók alkotják. A 112 órás képzés során a hallgatók 7 modulban a következő témákkal ismerkedtek meg:

- Kommunikációs tréning
- Munkaerő-piaci ismeretek
- Számítógépes ismeretek
- Európai Unió ismeretek
- Pályázatírási ismeretek
- Romológiai ismeretek a gyermekvédelemben
- Személyiségfejlesztő tréning

2) Projektmenedzseri és gazdasági képzés:

E képzés célcsoportját a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok vezetői és gazdasági szakemberei alkotják. A program a számítógépes és a munkaerő-piaci ismereteken túl főként a pályázatírást, a projektmenedzsment ismereteket, illetve az ezekhez kapcsolódó készségeket oktatta. A 112 órás képzés 6 modulja során a résztvevők a következő témákkal ismerkedtek meg:

- Munkaerő-piaci ismeretek
- Számítástechnikai ismeretek
- Az Európai Unió intézmény- és döntéshozatali rendszere
Az európai támogatási rendszerek
- Projektmenedzsment
- A pályázatok elkészítése
- A projektek értékelése és megvalósítása, projektek menedzselése

I. fejezet: Első csoport elégedettségének vizsgálata – gazdasági szakemberek véleménye a képzésről

I.1. Napi értékelés

Minden modul kapcsán napi szinten értékelésre kerültek a hallgatók által az oktatók. Az értékelésnek az alábbi szempontjai voltak:

- Mennyire felkészült az oktató?
- Milyen az előadásmódja?
- Az elméleti ismeretek mennyire hasznosak?
- Mennyire számít újdonságnak az átadott információ?
- Mennyire szervezett az adott napi képzés?
- Az oktató az óra keretében mennyire tudott az idővel gazdálkodni?

A fenti kérdések értékelése napi szinten történt tehát, ez előadókra nézve az első csoport esetében a következőképpen alakult.

A **munkaerő-piaci ismeretek** egy napot vettek igénybe, ez a modul **4,6-os** értéket kapott a hallgatóktól, a gazdasági szakemberek képzésében ez a képzési elem számított a legkevésbé fontosnak a hallgatók olvasatában, bár 5-öst kapott az oktató az elméleti ismeretek hasznosságára és az idővel való gazdálkodásra.

Legfontosabb célja a munkaerő-piaci helyzet megismerése a 2 régióban, országos helyzetkép, a munkanélküliség területi jellemző különös tekintettel a résztvevő régiókra; szociális biztonság és foglalkoztatási stratégiák megismerése, ezek szerepe a munkanélküliség kezelésében; a foglalkozási rehabilitáció helyzete és a résztvevő régiókban a lehetséges fejlesztési irányok; a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatása és munkaerő-piaci integrációjának támogatása.

A **számítógépes ismertek**-re 3 nap állt rendelkezésre, **5-ös** minősítést kapott az oktató a hallgatóktól. Legfontosabbnak az oktató felkészültségét, a szervezetséget és az idővel való gazdálkodást tartották a hallgatók. Egyedül az újdonságérték az, ami egy kicsivel alatta maradt az 5-ös értéknek, itt 4,6 volt az átlag.

A modul célja volt a Microsoft Windows operációs rendszer bemutatása, a számítógép felépítése, legfontosabb hardvereszközök. A Microsoft Word szövegszerkesztő program alapvető funkciói és szolgáltatásai. Szövegszerkesztés Microsoft Word alatt; eszköztárak. A fájlkezelő rendszer megismerése és a táblázatok adatbázisként történő használata. A harmadik napon az Internet használata, az Internet Explorer böngészőprogram bemutatása került napirendre, valamint az Interneten való keresés, letöltés, kapcsolatfelvétel lehetőségei. Egyéb segédprogramok használata (tömörítők, vírusirtók).

Az **Uniós ismertek** 2 napot vettek igénybe, itt mind a két napon **5-ös** pontértéket kapott az oktató, kiemelkedő, hogy az oktató felkészültsége a legmagasabb értéket (5-ös) kapta, ezt minden hallgató így gondolta.

Kiemelt témák voltak:

Az EU fejlődéstörténete, szervezete, működése, jövője.

EU kompetencia – nemzeti kompetencia.

Magyarország és az EU intézményei. Az EU jog alapjai.

A támogatási programok céljai, eszközei – A Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap.

A Nemzeti Fejlesztési Terv és a pályázatok

A **projektmenedzsment** 1 napot vett igénybe, itt is minden értékelési szempontra az oktató a legmagasabb pontértéket kapta, azaz **5-ös minősítést**. A projektmenedzsment modul célja az volt, hogy a hallgatók a Projekt Ciklus Menedzsmenthez (PCM) kapcsolódó tudást elsajátítsák, tudásukba beépüljön a logikai keretmátrix készítése, jártasságot szerezzenek a stratégiai tervezésben, ismerjék és tudják hasznosítani a szervezeti erőforrásokat.

A **pályázatok elkészítése** c. modulra 5 nap jutott, 3 oktató bevonásával. Mindhárom oktató **jeles minősítést** kapott, a hallgatók tehát a pályázatírást egységesen, összességében 5-ösre értékelték.

Legfontosabb témák:

Pályázati fogalmak és struktúra

Pályázati források, kiírások keresése, pályázati ötletek kialakítása, csoportok kialakítása

A partnerkeresés hazai, külföldi forrásai, hatékony partnerkapcsolat, konzorcium

létrehozása - A partnerek bemutatása

A pályázatok fő tartalmi elemei, azok célja és sajátos vonásai
EU-s és hazai pályázati kiírások értelmezése, összehasonlítása
Munkaprogram – Gyakorlat (létező anyagok összehasonlítása, elemzése - pályázati szimuláció)
Disszemináció, monitoring, értékelés (létező anyagok összehasonlítása, elemzése - szimuláció)
Költségvetés (létező anyagok összehasonlítása, elemzése) és szimuláció
A pályázati értékelési szempontok alapján bemutatásra való előkészítés

Az utolsó modul a **Projekttek értékelése** c. modul volt, melyre 2 nap jutott. Mindkét napon ugyanaz az oktató tanította a hallgatókat, ő mindkét nap az összes vizsgálati szempont szerint **jelesre** „vizsgázott” a hallgatók véleménye szerint. Ebben a modulban az alábbi témákkal foglalkoztak a hallgatók:

A megírt pályázatok bemutatása és értékelése
Projekt indítása, Szerződések
Értékelési szempontok a beszámolóknál
Időközi- és záró beszámolók készítése
Időközi- és záró beszámolók bemutatása

A napi értékelésekből az látszik, hogy a hallgatók jelesnek minősítették a képzést, az előadók között felkészültség, idővel való gazdálkodás, újszerűség tekintetében nem volt eltérés, tehát a képzés szakmai színvonalával és az oktatókkal a részt vevők elégedettek voltak.

1.2. Csoportos interjú tapasztalatai

Nagy segítséget jelentett a képzés, különösen a pályázatok írása kapcsán, akár egy pályázat megírását, előkészítését tekintve, egy projekt végig vitelét. Az oktatókkal kapcsolatban maradéktalanul elégedettek voltak, hiszen a szakmai nyelv elsajátítása mellett arra is törekedtek az oktatók, hogy színvonalas képzést nyújtsanak, melynek az is alapja, hogy gyakorlatisan, praktikus ismereteket, technikákat átadva szélesítsék a hallgatók tudásbázisát. Egyikük kiemelte azt is, hogy fontos volt, hogy az oktatók hétköznapi nyelvre is lefordították, a sok esetben ismeretlen, bonyolultnak tűnő pályázatírásban alkalmazandó fogalmakat. Ezzel szélesítették a tudásuk mellett a gondolkodásmódjukat is.

A képzés menete, a két hetente megvalósuló képzés időben is összeegyeztethető volt a hallgatók munkarendjével, eltudtak szabadulni a munkahelyről és ez nem okozott számukra szervezési, vagy a saját munkával való elmaradáshoz kötődő problémát. A napi beosztást is jónak tartották, utazás és minden „életük” szervezésével kapcsolatos teendők szerint. Az egyéb körülményekkel, mint szállás, étkezéssel is többnyire elégedettek voltak, a zsetonrendszert, a napi folyadékszükséglet kielégítése miatt külön kiemelték, hogy ez nagyon jó volt számukra. Esetleg a helyi BKV közlekedés elszámolását tartották volna még szerencsésnek, de ez sem okozott számukra különösebb problémát. A csoportban jó kapcsolat alakult ki, bár többüknek már korábbról volt kapcsolata más szervezetben dolgozó kollégákkal, a későbbiekben is úgy gondolják, hogy ezekre a szakmai kapcsolatokra lehet majd építeni. A szervezést és a menedzsmentet is jónak tartották, a projekt menedzser személyét külön is kiemelték, hogy vele bármit meg tudnak beszélni, mindenben a segítségükre voltak a képzés teljes ideje alatt.

1.3. A gazdasági szakemberekből, vezetőkből álló csoport értékelése az összes modul tekintetében

A képzés végén arra kértük a hallgatókat, hogy átfogóan értékeljék a képzést kérdőív segítségével. A hallgatók közül az első csoportból ezt 7 fő töltötte ki.

A kérdőívben az látszik, hogy a hallgatók a képzés összeállításával nem voltak teljesen elégedettek, 4,0 a kapott jegyek átlaga. Az információ mennyisége is csak 3,1 pontot kapott. A helyszínt, ahol a képzés megvalósult jónak (4,6) minősítették.

A képzés zárásakor a számítástechnika, a pályázatok elkészítése, projektmenedzsment és pályázatok értékelése c. modulok tetszetek a leginkább, ez a 4 modul jeles minősítést kapott. Jó minősítést adtak a hallgatók az Európai ismeretek átadását célzó modulra, viszont összességében a munkaerő-piaci ismeretek tetszetek a legkevésbé a hallgatóknak. Itt a tetszés és a hasznosíthatósági szempont szerint is csak középezt kapott a modul. Bár az EUs ismeretekre jó minősítést adtak a hasznosság dimenzióban, a tetszés csak közepes volt a vélemények szerint. Mivel az EUs ismeretek 2 nappól álltak, a második napon már mindkét szempont szerint jó minősítést adtak a hallgatók, itt ugyanis feltételezhetően az EU regionális politikája és a Nemzeti Fejlesztési Terv és a pályázatok jobban a gazdasági szakemberek érdeklődési körébe tartoztak, mint általában az EU-val kapcsolatos fogalmak, intézkedések stb. megismerése.

Össességében azt mondhatjuk, hogy a tetszés és hasznosság dimenziók mentén inkább jónak értékelték az összes modult a végső érékelésnél.

II. fejezet: Második csoport elégedettségének vizsgálata – gyermekvédelmi szakemberek véleménye a képzésről

II.1. Napi értékelés

Minden modul kapcsán napi szinten értékelésre kerültek a hallgatók által az oktatók, mint ahogy ezt az első csoportnál is bemutattuk.

A második, gyermekvédelmi szakemberekből álló csoport esetében a következőképpen alakult az egyes modulok értékelése:

A **munkaerő-piaci ismeretek** egy napot vettek igénybe, **4,7-es értéket** kapott ez a modul. Ez a képzési elem volt az egyik legmagasabb pontszámot kapott modul. Minden vizsgált item mentén az oktató 5-ös értéket kapott, megfelelőnek tartották az elméleti és gyakorlati ismeretek arányát is, megnyerő volt az oktató személyisége, kiemelték felkészültségét, előadásmódját.

A **számítógépes ismeretek**-re 3 nap állt rendelkezésre, mindhárom nap alatt **jó** minősítést kapott az oktató a hallgatóktól (4,1. 4,3 és 4,7). Az első két nap kicsivel alatta maradt a harmadik napnak, ahol minden szempontra jobb jegyet kapott az oktató. Az első napon az újdonságértéket csak 3-ra értékelték. Legfontosabbnak az oktató felkészültségét, a szervezettséget és az előadásmódot tartották a hallgatók.

A **romológia** 2 napra esett, 1 oktató bevonásával. Összességében **jó** minősítést kapott az oktató az ismeret átadására, a felkészültséget értékelték a hallgatók a legjobbnak. Az első napon 4,4, majd a másodikon 4,7 volt az összes szempont szerinti értékelés átlagérdemjegye. Összességében ez is egy sikeres modul volt, jól megválasztott, felkészült előadóval, a legkevesebb pontot az újdonságérték kapta ebben a csoportban.

Az **Uniós ismeretek** 1 napot vettek igénybe, itt **4,7-es** pontértéket kapott az oktató. A hallgatók fontosnak, érdekesnek tartották a modult és az oktatót is kiválóan felkészültnek, megnyerő személyiségnek tartották. Egyedül az újdonságérték maradt alatta a többi vizsgált szempontnak, itt a jegyek átlaga 4,4.

A **pályázatírás** 3 napra esett. A pályázatírást összességében mindhárom napon **5-ösre** értékelték (4,9). A legfontosabbnak a hallgatók az előadó felkészültségét és az elméleti ismeretek magas színvonalon való átadását emelték ki.

A **kommunikációs ismertek** 2 napra estek, 2 előadó bevonásával. Összességében **5-ös** a kapott értékek száma, ahogy a hallgatók ezt a modult értékelték. Az újszerűséget azonban csak 4-esre értékelték.

A második csoport a személyiségfejlesztő modullal zárt. A **személyiségfejlesztés** szintén 2 napos volt, az oktató szintén minden ismérv szerint **jelesre** vizsgázott. A személyiségfejlesztést külön is kiemelték a hallgatók, hogy erre a napi szintű munkában nagyon nagy szükségük van. Az előadó felkészültsége, stílusa elégedettségüket nagyban meghatározta.

A napi értékelésekből az látszik, hogy a hallgatók többnyire jelesnek minősítették a képzést, az előadók között felkészültség, idővel való gazdálkodás, újszerűség tekintetében nem volt jelentős eltérés, tehát a képzés szakmai színvonalával és az oktatókkal a részt vevők elégedettek voltak. A számítógépes ismeret és a romológia volt az, amelyet azonban csak jónak tartottak minden szempontot együttesen kezelve.

II.2. Csoportos interjú tapasztalatai

A hallgatók szerint az előadók között vannak jelentős különbségek, de összességében jól szervezett a képzés. De a hasznosíthatóság szempontja nem jelent meg annyira, mint amennyire várták, mert számos modul új ismereteket ad át, új eredményeket, elméleteket, technikákat közvetít, de ezek a gyermekvédelmi szakemberek napi munkájától kicsit távol állnak. A hallgatók elmondták, hogy pl. a pályázatírás, EUs ismeretek sokuk munkaköréhez nem szükségesek, ezt nehezen befogadhatónak találták, nem is tudják, hogy hogyan lehetne beépíteni, annak ellenére, hogy fontosnak tartják, hogy ebben is jártasságot szerezhettek, betekintést nyertek. Sokkal inkább gyakorlatorientálttá tennék a képzést, hiszen túl sok a modul, így részletekbe menően nem tudnak elmélyedni. Pl. a számítógépes ismeretekben a felépítésre vonatkozó ismeretek túl aprólékosak voltak és inkább csak a gyakorlati / felhasználói oldalra kellett volna a hangsúlyt fektetni. A többi modulnál is úgy érezték többen,

hogy a tudás az idő rövidege, modulok nagy száma miatt nem tudott elmélyülni. A modul izgalmas volt, de nem eléggé hasznos. Jobb lett volna a konkrét gyermekvédelmi problémákra reagálni, így pl. a számítógépes ismereteket feleslegesnek tartották, helyette pszichológiát tanultak volna, vagy konfliktushelyzetek kezelését. Természetesen tudják, hogy ez a pályázat nem erre lett kiírva, de sokkal jobban lehetne célirányossá tenni a képzéseket, ezt kritikaként inkább a pályázat kiírója felé fogalmaznák meg. Mindegyik modul fontos, de szerintük egy-egy modul a teljes képzést felölelhetné, tehát az egész képzés lehetne pl. EUs ismeret, mert úgy mélyebb lehetne. Egy mondatban: „*Jó a képzés, csak nem elég célirányos.*”

Az előadók felkészültségét kiemelték, hogy az nagyon jó, de esetleg javasolnák, hogy ahol lehet a jövőben legyen még több gyakorlat.

Az egyéb körülményekkel (szállás, étkezés) meg voltak elégedve összességében, de szerintük ésszerűbb lenne, hogy az oktatókat utaztatnák a két régióba, ne legyen szükség szállás finanszírozására, mert a költségek a komfortos szállást nem tudták fedezni, a szállás (emeletes ágyak) nem teszik lehetővé a kényelmes pihenést. De pl. az 5000 Ft-os útiköltség sem fedezi az utazást, ha egyesével jönnek és nem szervezik össze a csoportos utaztatást.

Jónak tartották viszont a szervezést és megfelelőnek találták a helyszínt és a rendelkezésre álló technikai és infrastrukturális eszközöket.

A csapat a képzés során jól összeverődött, bár többen régebb óta ismerték egymást, vannak olyanok is, akik egy munkahelyen dolgoznak, ez a hangulat megtemtése szempontjából könnyebbséget jelentett.

II.3. Gyermekvédelmi szakemberek értékelése az összes modul tekintetében

A képzés végén arra kértük a hallgatókat, hogy átfogóan értékeljék a képzést kérdőív segítségével. A hallgatók közül ezt csak 10 fő töltötte ki.

A kérdőívből az látszik, hogy a hallgatók a képzés összeállításával közepes szinten voltak elégedettek, 3,2 a kapott jegyek átlaga. Az információ mennyisége is csak közepes minősítést kapott. A helyszínt, ahol a képzés megvalósult jónak minősítették.

A képzés zárásakor a kommunikációs ismeretek tetszettek a hallgatóknak a leginkább, valamint a személyiségfejlesztés, és ez a két modul az, amely a leginkább hasznosítható is számukra.

A munkaerő-piaci ismereteket jónak tartották, viszont a többség csak közepesen tartotta hasznosíthatónak.

Sokuk az informatikai ismereteket nem tartotta összességében kielégítőnek, de a hasznosíthatóság jobb képet mutat. Itt azonban lett egy elégséges érdemjegy is. Ez magyarázható azzal, hogy a hallgatók, ahogy a csoportos interjúban is megfogalmazták, nem dolgoztak korábban számítógéppel, sokuk alapvető ismerettel sem rendelkezett, viszont az órán haladni kellett a tananyaggal. Az időkeret szűkössége miatt az ismeretek azonban nem tudtak elmélyülni.

Az EUs és a pályázatírás tetszési indexe jónak mondható, a pályázatírás hasznosíthatósága kicsivel jobb, bár volt, aki egyáltalán nem tartotta hasznosíthatónak. (Ez a negatív véleménye az egyik hallgatónak végigvonul a legtöbb modulon, de véleményével egyedül maradt a végső értékelést kitöltő hallgatók körében.)

A romológia közepes minősítést kapott a tetszés szempontjából, hasznosíthatósága is csak 3-as. Mindent egybevéve a személyiségfejlesztés tetszett leginkább és az ottani ismeretek a leginkább hasznosítható ezen csoport számára.

Összességében jónak értékelték az összes modult a végső érékelésnél.

III. fejezet: Harmadik csoport elégedettségének vizsgálata – gyermekvédelmi szakemberek véleménye a képzésről

III.1. Napi értékelés

Minden modul kapcsán napi szinten értékelésre kerültek a hallgatók által az oktatók, mint ahogy ezt az első két csoportnál is bemutattuk.

A vizsgált szempontok mentén az alábbi érdemjegyeket adták a hallgatók:

Ez a csoport a romológia ismeretekkel kezdett. A **romológia** 2 napra esett, 1 oktató bevonásával. Összességében **jeles** minősítést kapott az oktató az ismeret átadására, a felkészültséget értékelték a hallgatók a legjobbnak. Az első napon 4,6, majd a másodikon 4,7 volt az összes szempont szerinti értékelés átlagérdemjegye. Összességében ez egy sikeres modul volt, felkészült előadóval, a legkevesebb pontot az újdonságérték kapta ebben a csoportban mindkét napon. Ezt követte a munkaerő-piaci ismeretek című tárgy.

A **munkaerő-piaci ismeretek** egy napot vettek igénybe, **4,9-es értéket** kapott ez a modul. Ez a képzési elem volt az egyik legmagasabb pontszámot kapott modul. Minden vizsgált item mentén az oktató 5-ös értéket kapott, megfelelőnek tartották az elméleti és gyakorlati ismertek arányát is, megnyerő volt az oktató személyisége, kiemelték felkészültségét, előadásmódját is.

A **számítógépes ismertek**-re 3 nap állt rendelkezésre, mindhárom nap alatt **jeles** minősítést kapott az oktató a hallgatóktól. Érdekes, hogy ebben a csoportban a többi csoporthoz képest sikeresnek és hiánypótlónak bizonyult ez a modul.

Az **Uniós ismertek** 1 napot vettek igénybe, itt **5-ös** pontértéket kapott az oktató. A hallgatók fontosnak, érdekesnek tartották a modult és az oktatót is kiválóan felkészültnek, megnyerő személyiségnek tartották. Az oktató kiemelkedett a többi oktató sorából, hiszem minden vizsgálati szempont szerint jeles minősítést kapott.

A **pályázatírás** 3 napra esett. A pályázatírást összességében mindhárom napon **5-ösre** értékelték. Az első naphoz képest a másik két nap kicsivel rosszabb értéket kapott, de az is 4,9 és az egyik olyan modul, amelyet a leginkább értékesnek tartottak a csoport részt vevői. A

legfontosabbnak a hallgatók az előadó felkészültségét és az elméleti ismeretek magas színvonalon való átadását emelték ki.

A **személyiségfejlesztés** 2 napos volt, az oktatók (2 fő) szintén minden ismérv szerint **jelesre** vizsgáztak. A személyiségfejlesztést külön is kiemelték a hallgatók, hogy erre a napi szintű munkában nagyon nagy szükségük van. Az előadók felkészültsége, stílusa elégedettségüket nagyban meghatározta.

A **kommunikációs ismertek** szintén 2 napra estek, 2 előadó bevonásával. Összességében **5-ös** a kapott értékek száma, ahogy a hallgatók ezt a modult értékelték. Ez a modul is nagyon sikeresnek és érdekesnek bizonyult a hallgatók véleménye szerint.

A napi értékelésekből az látszik, hogy a hallgatók többnyire jelesnek minősítették a képzést, az előadók között felkészültség, idővel való gazdálkodás, újszerűség tekintetében nem volt jelentős eltérés, tehát a képzés szakmai színvonalával és az oktatókkal a részt vevők elégedettek voltak ebben a csoportban is. A számítógépes ismeret és a romológia is kedvelt tárgy volt, a harmadik csoportban egy általános elégedettséggel és széleskörű érdeklődéssel találkozhatunk.

III.2. Csoportos interjú tapasztalatai

A hallgatók szerint a képzésben leginkább a szituációs gyakorlatok, önismereti elemek voltak a leghasznosabbak, ennek a számát jelentősen megnövelték volna és a területi hasznosíthatóság szempontjából az elméleti képzést inkább lecsökkentették volna. Véleményük szerint a személyiségfejlesztésnek kellene a legnagyobb hangsúlyt kapnia, az egyikük pl. értelmi fogyatékos gyermekekkel foglalkozik, véleménye szerint a többi modul bármennyire is fontos, nehezen fogja tudni beépíteni a gyakorlati munkába, neki pl. a munkaerő-piaci ismeret abból a szempontból nem hasznosítható, hogy azok a gyermekek, akikkel ő foglalkozik, behatároltak a lehetőségek. Jól felkészült és lelkes, munkájukban nagyon elkötelezett oktatókkal találkozott, amit mindenképpen értékesnek és adott esetben a kapcsolatépítés szempontjából is kamatoztathatónak tartanak.

A képzés felépítését is jobbnak tartották volna, ha ez tréninggel kezdődött volna, hogy utána már maga a csoport is jobban tudjon együttműködni. A romológia szerintük fontos, mivel sok

roma gyermekkel dolgoznak együtt, ez vonzó volt a képzésben. Hiánypótló volt a számítógépes ismeret is. Pozitívum, hogy sokfajta dolgot lehetett tanulni, de ez adta a negatívumokat is, egyik képzés sem adott elmélyült ismeretet. Pl. a cigányság történetébe, jelenébe éppen hogy csak bele láttak és már el is telt a 2 nap. Ez a kritika fogalmazódott meg a számítástechnikával kapcsolatban is, hogy mire pl. az emberek megtanulták bekapcsolni a gépet, már véget is ért a modul. Voltak a hallgatók tudásában jelentős különbségek is, így pl. lehetett volna egy kezdő és egy haladó csoport. Mivel sok nevelőszülő is eljött a képzésre, nekik a pályázatírás nem szükséges, így nekik ez nem adott hasznosítható tudást, mivel ők sosem fognak pályázatot írni, ez nem tartozik a munkájukhoz. De más munkakörben ez elmélyültebb tudást is eredményezhetett volna.

Szerintük az előadás jellegét lehetett volna visszaszorítani, így a konkrét témákra, praktikus ismeretekre nagyobb idő lehetett volna fordítani. *„Több gyakorlat, kevesebb elmélet, ez a lényege.”* – foglalta össze tapasztalatait egyikük a képzésről. Fontosnak tartották volna azt is, hogy ez legyen egy fórum, ahol kimondják a problémákat őszintén, ezt különösen a roma gyerekekkel való foglalkozás (romológia ismeretek) kapcsán merült fel.

Véleményük szerint nem kellett volna elhúzni a képzést 3 hónap hosszúságra, mert ez a saját munkahelyükön és a családban is nehezen tudták volna megoldani, így ha szorosabb lett volna a tempó, technikailag könnyebben lehetett volna kivitelezni. Szerintük a kredit pont is kevés, amit lehet kapni a képzésért, *„a 35 pont megalázó”* - mondta egyikük.

Az egyéb körülményekkel (szállás, étkezés) nem voltak megelégedve, szerintük az *„embertelen, hogy anyákat felmáshatnak emeletes ágyra.”* *„A szállás bűdös volt, koszos volt, bolhás volt, részegek jártak be... egy normális képzésen én még ilyet nem tapasztaltam.”* De alapvetően nem tartották volna jónak, ha emiatt félbe kell hagyniuk a képzést. Az ellátást sem tartották jónak, hogy nincs reggeli vagy vacsora, ezzel kapcsolatban pozitív dolgokat nem tudtak mondani. Az ebédet is *„botrány”*-nak minősítették, *„tegnap a spagettiben fogpiszkálót találtam”* – mesélte saját élményét egyikük. Ezek a tényezők véleményük szerint visszavetik a képzési hangulatot is, 3000 Ft-ért tudják, hogy vidéken sem lehet ennyi pénzből megfelelő szállást találni, nem hogy a fővárosban. Ezért nem a szervezőket hibáztatják, de ezeket a körülményeket elfogadhatatlannak tartották. Azt is problémásnak vélték, hogy a helyi útiköltséget nem lehet elszámoltatni, ezzel jelentős költségekbe verték magukat, amire nem

számoltak, legalább napi 1000 forint elment, ami csak a célirányos (szállás – iskola) közlekedést jelentette.

A csapat a képzés során jól összeverődött, örültek, hogy megismerhették egymást, közösen a szakmai problémáik, így könnyen tudtak kommunikálni, tanultak egymástól is. *„Elfogadtuk egymást, sőt kedveljük is egymást.”* – mondta egyikük, annak ellenére, hogy szerinte pl. sokan voltak egy csoportban és *„a huszadik ember már lényegtelené válik”* – tette hozzá a másik kérdezett kolléga. Azt, hogy mindkét régióból jött össze a csoport, ezt kiemelt jelentőségűnek tartották, hogy egy másik régiót is megismerhették, kapcsolatot teremtettek, melyet a későbbiekben is tudnak majd hasznosítani.

III.3. Gyermekvédelmi szakemberek értékelése az összes modul tekintetében

A képzés végén arra kértük a hallgatókat, hogy átfogóan értékeljék a képzést kérdőív segítségével. A hallgatók közül ezt csak 11 fő töltötte ki.

A kérdőívből az látszik, hogy a hallgatók a képzés összeállításával közepes szinten voltak elégedettek, 3,5 a kapott jegyek átlaga. Az információ mennyisége jó minősítést kapott. A helyszínt, ahol a képzés megvalósult jónak minősítették.

A képzés zárásakor a kommunikációs ismeretek tetszettek a hallgatóknak a leginkább, valamint a személyiségfejlesztés, és ez a két modul az, amely a leginkább hasznosítható is számukra, erre a kettőre adtak mindkét szempont szerint jeles minősítést.

A munkaerő-piaci ismereteket jónak tartották, viszont a többség csak közepesen tartotta összességében hasznosíthatónak. Ugyanez volt a vélekedés a második csoportban is.

Sokuk az informatikai ismereteket nem tartotta összességében kielégítőnek, de a hasznosíthatóság még kevésbé mutat jó képet. A hasznosíthatóságot ugyanis csak közepesen értékelték.

Az EUs és a pályázatírás tetszési indexe jónak mondható, de hasznosíthatósága kicsivel rosszabb, csak közepes szintű.

A romológia jó minősítést kapott a tetszés szempontjából, hasznosíthatósága viszont csak 3-as.

Mindent egybevéve a személyiségfejlesztés és a kommunikáció tetszett leginkább és az ottani ismeretek a leginkább hasznosíthatók ezen csoport számára is. Összességében inkább jónak értékelték az összes modult a végső érékelésnél.

IV. fejezet: Negyedik csoport elégedettségének vizsgálata – gyermekvédelmi szakemberek véleménye a képzésről

IV.1. Napi értékelés

Minden modul kapcsán napi szinten értékelésre kerültek a hallgatók által az oktatók, mint ahogy ezt már a korábban bemutatott 3 csoportnál is láthattuk.

A vizsgált szempontok mentén az alábbi érdemjegyeket adták a hallgatók a negyedik csoportban az egyes modulokra:

Ez a csoport a munkaerő-piaci ismeretekkel kezdett. A **munkaerő-piaci ismeretek** egy napot vettek igénybe, **4,8-as értéket** kapott ez a modul. Ez a képzési elem volt az egyik legmagasabb pontszámot kapott modul. Minden vizsgált item mentén az oktató összességében 5-ös értéket kapott, megfelelőnek tartották az elméleti és gyakorlati ismertek arányát is, megnyerő volt az oktató személyisége, kiemelték felkészültségét, előadásmódját is. Jó volt az idővel való gazdálkodás is.

A **számítógépes ismertek**-re 3 nap állt rendelkezésre, mindhárom nap alatt **jeles** minősítést kapott az oktató a hallgatóktól. Érdekes, hogy ebben a csoportban és a 3-asban, a többi csoporthoz képest sikeresnek és hiánypótlónak bizonyult ez a modul. Az első két nap kicsit gyengébb volt, de az utolsó napra beért az oktató és a tananyag is.

Az **Uniós ismertek** 1 napot vettek igénybe, itt **5-ös** pontértéket kapott az oktató. A hallgatók fontosnak, érdekesnek tartották a modult és az oktatót is kiválóan felkészültnak, megnyerő személyiségnek tartották. Az oktató kiemelkedett a többi oktató sorából, hiszem minden vizsgálati szempont szerint jeles minősítést kapott, ez a legtöbb csoport esetében is így volt.

A **pályázatírás** 3 napra esett. A pályázatírást összességében mindhárom napon **5-ösre** értékelték. Ez az egyik olyan modul, amelyet a leginkább értékesnek tartottak a csoport résztvevői. A legfontosabbnak a hallgatók az előadó felkészültségét és az elméleti ismeretek magas színvonalon való átadását emelték ki.

A **kommunikációs ismertek** 2 napra estek, 2 előadó bevonásával. Összességében **5-ös** a kapott értékek száma, ahogy a hallgatók ezt a modult értékelték. Ez a modul is nagyon sikeresnek és érdekesnek bizonyult a hallgatók véleménye szerint, különösen a második nap.

A **személyiségfejlesztés** 2 napos volt, az oktató szintén minden ismérv szerint **jelesre** vizsgázott. A személyiségfejlesztést külön is kiemelték a hallgatók, hogy erre a napi szintű munkában nagyon nagy szükségük van. Az előadók felkészültsége, stílusa elégedettségüket nagyban meghatározta. Mindegyik csoportban ez volt az egyik legsikeresebb képzési elem.

A **romológia** 2 napra esett, 1 oktató bevonásával. Összességében **jeles** minősítést kapott az oktató az ismeret átadására, a felkészültséget értékelték a hallgatók a legjobbnak. Az első napon 5,0, majd a másodikon 4,6 volt az összes szempont szerinti értékelés átlagérdemjegye. Összességében ez egy sikeres modul volt, felkészült előadóval.

A napi értékelésekből az látszik, hogy a hallgatók többnyire jelesnek minősítették a képzést, az előadók között felkészültség, idővel való gazdálkodás. A képzés szakmai színvonalával és az oktatókkal a részt vevők elégedettek voltak ebben a csoportban is. A számítógépes ismeret és a romológia is kedvelt tárgy volt, itt ugyanis minden képzési modul összes szempontja jeles minősítést kapott. Ez volt a leginkább elégedett képzési csoport a napi szintű értékelések alapján.

IV.2. Csoportos interjú tapasztalatai

A hallgatók véleménye szerint a munkaerő-piaci ismeretek oktatása példaértékű volt, mert ezt a tudást nagyon kellene hasznosítani a gyermekvédelemben élőkkal kapcsolatban. Véleményük szerint nagyon magas szintű a képzés, várakozásaiknak megfelelő.

A szállást és az étkezést is kielégítőnek tartották, ezen lehetett volna javítani, de a szakmaiságnak ez nem ment a rovására, ez véleményük szerint nem értékelhető, ha a képzést kell értékelni. A csoport az első szálláshelye után váltott, mert rosszak voltak a körülmények. A többi csoport által kritizált étkezés is szerintük elfogadható és ők maguk is hozzájárulhatnak, ha valakinek nem ízlik az étel vagy nem elegendő az adag.

Nagyon érdekelte őket az EUs ismeret, úgy vélték, ebben jelentős hiányosságuk volt. A romológia is nagy várakozásokkal teli volt, mivel sok roma gyerekkel kerülnek a munkájuk

során kapcsolatban. Úgy vélik, hogy sok tudásuk van, de ez nem rendszerezett, inkább csak saját tapasztalatokra épül, a roma kultúrával pedig ennél mélyebben kell foglalkozni ezen a pályán.

A számítástechnikától a hiányosságok miatt sokan féltek, de a gyakorlatias képzésben nagy segítséget kaptak. Nehézséget leginkább ebben az alapismeretek hiánya okozott, de most már kaptak motivációt arra, hogy pl. a gyerekekkel együtt is használják a számítógépet.

Egyedül a pályázatírás az, ami kicsivel távolabb áll tőlük, az „*egy emberes, teljes munkakört igényel*”, de nem árt, ha betekintést nyernek ebbe is. A menedzsmentet is külön kiemelték, hogy „*nagyon profin csinálják a szervezést*” az IFKA részéről. Úgy gondolták, hogy ha bizonyos ismereteket nem is tudnak a munkában közvetlenül hasznosítani, közvetetten ezek is hasznosíthatók, pl. szemléletformálásban vagy akár a saját családi életben (pl. munkanélküliség kezelése).

Jónak tartották a szervezést és megfelelőnek találták a helyszínt és a rendelkezésre álló technikai és infrastrukturális eszközöket.

Szívesen tanultak volna problémamegoldást vagy a gyermekvédelemhez szorosabban kötődő ismereteket, de ezek is a személyiségfejlesztésben részben megjelentek.

A csoportban jól összejöttek a hallgatók, kiemelték, hogy a képzésnek nagy erénye, hogy különböző területen, különböző munkakörben dolgoznak, így egymás munkáját is megismerhetik, tapasztalataikat kicserélhették. Azt is pozitívnak értékelték, hogy mivel különböző korosztályból jöttek a hallgatók, a tapasztalatok (idősebbek részéről) - lendület, újítások (fiatalabb korosztály részéről) mentén mindenki a saját tudását be tudja tenni a „*nagy közösbe*”.

IV.3. Gyermekvédelmi szakemberek értékelése az összes modul tekintetében

A képzés végén arra kértük a hallgatókat, hogy átfogóan értékeljék a képzést kérdőív segítségével. A hallgatók közül sajnos csak két fő töltötte ki.

A kérdőívből az látszik, hogy a hallgatók a képzés összeállításával elégedettek voltak, 4,5 a kapott jegyek átlaga. Az információ mennyisége csak közepes minősítést kapott. A helyszínt, ahol a képzés megvalósult nagyon jónak minősítették.

A képzés zárásakor a kommunikációs ismeretek tetszettek a hallgatóknak a leginkább, valamint a személyiségfejlesztés, és ez a két modul az, amely a leginkább hasznosítható is számukra, erre a kettőre adtak mindkét szempont szerint jeles minősítést.

A munkaerő-piaci ismereteket is kiválónak tartották mindkét szempont szerint.

Az informatikai ismeretek is nagyon tetszettek, de a hasznosíthatóság csak jó minősítést kapott.

Az EUs és a pályázatírás tetszési indexe jelesnek mondható, de hasznosíthatósága rosszabb, az EUs ismereté jó, míg a pályázatírásé csak közepes szintű.

A romológia jó minősítést kapott a tetszés szempontjából, hasznosíthatósága is ugyanilyen értékű.

Mindent egybevéve a személyiségfejlesztés és a kommunikáció tetszett leginkább és az ottani ismeretek a leginkább hasznosíthatók ezen csoport tagjai számára is. Összességében inkább jónak értékelték az összes modult a végső érékelésnél. Kiemelkedett még a munkaerő-piaci ismeretekkel való elégedettség is a modulok közül, ez ebben a csoportban egyedülálló volt, hiszen a többiben ez inkább csak jónak volt mondható.

V. fejezet: Összegző tapasztalatok a 4 csoport véleménye alapján

- A hallgatók elmondták, hogy pl. a pályázatírás, EUs ismeretek sokuk munkaköréhez nem szükségesek, ezt nehéznek is találták, szívesebben tanultak volna mélyebben egy-egy modult, 1-2 nap a tudás elmélyítéséhez nem elegendő.
- Az informatikai előadásra nem voltak felkészülve, nem tudták mire számítsanak, volt, aki csak bekapcsolni tudta a számítógépet, így a szövegszerkesztés, táblázatkezelés nem is ment. Jelentős különbségek voltak az egyes hallgatók tudásában, lehetett volna két csoportra bontva az adott modul.
- A romológia modulban nagyon sok újat tanultak, új szemléletet hozott, de ez is lehetett volna nagyobb óraszámban és gyakorlatiasabb formában.
- Szívesen tanultak volna problémamegoldást vagy a gyermekvédelemhez szorosabban kötődő ismereteket.
- A többség szerint a napi munkába is beépíthetők az ismeretek. Vannak, akik tájékoztatást adnak a kollégáiknak, megosztják velük a tapasztalataikat.
- A kapott oktatási segédleteket reményeik szerint majd a kollégáik és esetleg a gyermekek is jól tudják majd hasznosítani.
- Jónak tartották összességében a képzés szervezését, de az ellátást, szállást többen kritizálták, megalázónak, embertelennek tartották. Megfogalmazták, hogy ez a támogató hibája és nem a szervezőké, akik erőn felül igyekeztek minden problémájukra megoldást találni.
- A kommunikáció a gyermekekkel való munka egyik fontos eleme, a személyiségfejlesztés pedig a tehermentesítés miatt hasznos a vélemények szerint. Véleményük szerint ezzel a két modullal kellett volna kezdeni a képzést, hogy a csoport is jobban ráhangolódjon a képzésre és jobban összeszokjanak a csoport tagjai.
- Néhányan megfogalmazták, hogy a kredit pont (35) nagy motiváló erő, de kevésnek tartották a kapható pontot.
- A pályázatírással kapcsolatban elmondták, hogy ez a helyi (intézményi) gyakorlatból hiányzik, így az elhangzottak, bár nehezen emészthetők voltak (sok új információ) számukra, nagyon jó alapot jelentettek, de nem annyira látják, hogy pl. a nevelőszülők ezt hogyan fogják tudni hasznosítani.

- A csapat a képzés során nagyon jól összeverődött, inkább baráti kapcsolatként jellemezték a csoportban kialakult viszonyokat, nem csak szakmai kérdéseket vitattak meg.
- A képzésbe bevont oktatókat megfelelő felkészültségűnek és elhivatottnak tartották. Változtatást nem javasolnának az oktatók vonatkozásában.

A hallgatók összességében elégedettek voltak a képzéssel, annak szakmai tartalmával és a bevont oktatókkal.

Néhány szakmai javaslatot azonban megfogalmaztak, amelyek még sikeresebbé, vonzóbbá tennék a képzést a jövőben:

- az előadók jobban építsenek a gyermekvédelem sajátosságára, a gyermekvédelem legyen önálló modul, adjanak ebben a témában több hasznosítható ismeretet,
- fontosnak tartanak, ha a gyermekvédelemben előforduló konfliktusok feloldására alkalmazható technikák is részét képeznék a képzésnek,
- túl sok volt a rövid idő alatt a leadott anyagmennyiség, nehéz az ismeretek befogadása ilyen rövid idő alatt
- egy-egy modul is elegendő lenne egy teljes képzésre, hogy elmélyült tudást kapjanak, ez lehetne célirányos, ami azt jelenti, hogy a képzés jobban illeszkedjen a gyermekvédelem sajátos problémáihoz és azokkal a kérdésekkel foglalkozzanak hosszabb ideig, vagy legyen gyakorlat-orientáltabb, az elméleti tudás szélesítése, elmélyítése mellett / helyett.
- A csoportdinamika, együttgondolkodás miatt lehetne a csoport létszáma még kisebb, illetve az eltérő tudásszintek miatt csoportbontásokat is lehetne alkalmazni a jövőbeli képzéseknél.